Lähettäjä: Tyni Sasu (RISE) [mailto:sasu.tyni@om.fi]
Lähetetty: maanantaina 25. syyskuuta 2017 13.15
Vastaanottaja: Niinivaara Anne (RISE) <anne.m.niinivaara@om.fi>; Dogovic Katja (RISE) <katja.dogovic@om.fi>; Tuokila Marja <Marja.Tuokila@eduskunta.fi>
Kopio: Tallroth Paulina (OM) <paulina.tallroth@om.fi>
Aihe: VS: Lukumäärätiedot

Hei kaikki

Anne onkin antanut alla jo erittäin yksityiskohtaiset tiedot. Rikosseuraamuslaitoksen tilastokirjasta löytyy vankien keskimääräiset uusimisluvut.

http://www.rikosseuraamus.fi/material/attachments/rise/julkaisut-tilastollinenvuosikirja/OEnaT5BkF/RISE_Tilastoja_2016.pdf → taulukko 25.

Oleellista tässä on kuitenkin se, että Anne seuraa vapautuneita vankeja yksilötasolla. Vuosikirjassa uusimisen seuranta-aikana on 5 vuotta ja tässä huomioidaan Väestörekisteristä myös kuolleet. Yleisesti ottaen vakavimmista rikoksista kuten henkirikoksista ja seksuaalirikoksista tuomittujen uusiminen on matalinta; liikennejuopumuksesta ja varkausrikoksista tuomittujen uusiminen on korkeinta. Jos henkilöllä on vastaavia rikoksia aiemmin, niin uusimisen todennäköisyys kasvaa huomattavasti.

Terveisin,

Sasu Tyni
Erikoistutkija - Senior Researcher
Rikosseuraamuslaitos - the Criminal Sanctions Agency
Keskushallintoyksikkö - the Central Administration
Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
E-Mail: sasu.tyni@om.fi
Tel: 029 56 88412 / +358 (0)50 5318416

Lähettäjä: Niinivaara Anne (RISE)
Lähetetty: 25. syyskuuta 2017 11:59
Vastaanottaja: Dogovic Katja (RISE); Tuokila Marja; Tyni Sasu (RISE)
Kopio: Tallroth Paulina (OM)
Aihe: VS: Lukumäärätiedot

Hei,

- mihin rikoksiin koko rangaistusta suorittavat ovat syyllistyneet vapauduttuaan (mitä rikoksia ovat tyypillisesti olleet)?

1.10.2006 – 8.3.2017
Vapautuneiden uudetkin rikokset ovat yleensä vakavia. Suurin osa on ollut törkeitä pahoinpitelyjä, mutta myös muita vakavia väkivalta- ja seksuaalirikoksia. Tapon yrityksiä on ollut kolme. Kolme vapautunutta on tuomittu uudestaan suorittamaan koko rangaistus vankilassa.

Ystävällisin terveisin,

Anne Niinivaara
Suunnittelija
Rikosseuraamuslaitos
Hallinto- ja laillisuusvalvontayksikkö

Laillisuusvalvonta ja kansainvälinen täytäntöönpano -tehtäväalue
Puhelin: 050 401 8387
anne.m.niinivaara@om.fi

Hei,

Marja Tuokilan 21.9.2017 toivoman mukaisesti täsmennystä vapautuneiden jaotteluun. Kuten olen aikaisemmin sanonut, näitä tietoja ei ole saatavana kattavasti tilasto-otannalla, koska tieto on pirstaleisena Vankitietojärjestelmässä.
Tarkastin kaikki tapaukset vielä kerran manuaalisesti yksitellen Vankitietojärjestelmästä. Kävin myös vanhoja tietopyyntöjä / vastauksia läpi. Minun olisi pitänyt osata olla selkokielisempi vastauksissani, nimenomaan ehdonalaisen vapautumisen osalta.

Olen tänään tehtäväalueemme kehityspäivällä, joten pääsen vastaamaan mahdollisiin lisäkysymyksiin vasta maanantaina.
Lisään jakeluun myös esimieheni Katja Đogovićin.

Käsitelty nyt yhtenä ryhmänä kaikkia vuosina 2006 – 2017 vapautuneita koko rangaistusvankeja (41 kpl). Ei liene isompaa merkitystä onko kyse ollut pakollisesta (2006 – 2013) vai vapaaehtoisesta valvotusta koevapaudesta (2014->), kun pakollisestakin on voinut kieltäytyä. Jaoteltu vapautuneet ja rikosten uusimiset kahdella tapaa: Vapautumisen variaatiot ja viestin loppuosassa Valvonta / ei valvontaa.

Koko rangaistuksen vankilassa suorittamaan määrätyt / Vapautumisen variaatiot
Jos eritellään onko kyseessä ollut pakollinen vai vapaaehtoinen valvottu koevapaus olisi vapautumisvariaatioita 25, yhdessä käsiteltynä 15.

Sisältää valvontaa , **ei sisällä valvontaa**
Vanki suorittaa vankilassa …
1. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan. **11 / uusinut 3**
2. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan ja vapautuu valvotun koevapauden kautta. **10 / uusinut 1**

3. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan sekä määräosat muista tuomioista, ja vapautuu ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa. **8 / uusinut 2**
4. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan sekä määräosat muista tuomioista, ja vapautuu ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa. **5 / uusinut 3**
5. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan sekä määräosat muista tuomioista, ja vapautuu valvotun koevapauden kautta ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa. **1 / uusinut 0**
6. koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätyn tuomion kokonaan sekä määräosat muista tuomioista, ja vapautuu valvotun koevapauden kautta ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa. **1 / uusinut 1**

7. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa. **1 / uusinut 0**
8. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa. **0 / uusinut 0**
9. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa, valvotun koevapauden kautta. **0 / uusinut 0**

10. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa, valvotun koevapauden kautta. **3 / uusinut 0**

11. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta sekä määräosat muista tuomioista ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa. **0 / uusinut 0**
12. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta sekä määräosat muista tuomioista ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa. **0 / uusinut 0**
13. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta sekä määräosat muista tuomioista ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen ilman valvontaa, valvotun koevapauden kautta. **0 / uusinut 0**
14. vähintään 5/6 koko rangaistuksen suoritettavaksi määrätystä tuomiosta sekä määräosat muista tuomioista ja vapautuu Helsingin hovioikeuden päätöksellä ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa, valvotun koevapauden kautta. **0 / uusinut 0**

15. Vanki vapautuu Tasavallan Presidentin armahduspäätöksellä. **1 / uusinut 0**

<u>Vuosina 2006 – 2017</u>
41 vapautuneesta 21 on vapautunut jonkinlaisessa valvonnassa ja heistä 5 on uusinut.
41 vapautuneesta 20 on vapautunut ilman minkäänlaista valvontaa ja heistä myös 5 on uusinut.
Eli olipa valvontaa tai ei niin joka 4. on uusinut ja uusimisprosentti on noin 25.

Ilman valvontaa vapautuneista 4 on vapautunut Niuvanniemeen, mikä voitaneen katsoa myös valvonnaksi, jolloin valvonnassa vapautuneiden määrä on 25, joista 5 on uusinut.
Siten kokonaan ilman valvontaa vapautuneita on 16, joista 5 on uusinut. Tällöin uusimisprosentti valvonnassa vapautuneilla on 20 ja ilman valvontaa vapautuneilla n. 31.

Valvonnassa vapautuneista 1 on jäänyt tutkintavankeuteen epäiltynä koko rangaistus tuomion suorittamisen aikana tehdyistä rikoksista. Saatuaan näistä rikoksista tuomion (ei koko rang.) ja suoritettuaan sen, hän on vapautunut ilman valvontaa ja syyllistynyt sitten uudelleen rikoksiin. Eli vankilassaolo on ollut yhtäjaksoista koko rangaistus tuomiosta vapautumisen jälkeen, jolloin tämä vanki tulisi huomioida ilman valvontaa vapautuneissa. Siten valvonnassa vapautuneita on 24, joista 4 uusinut, ja ilman valvontaa vapautuneita 17, joista 6 uusinut. Rikosten uusimisprosentti on valvontaan vapautuneilla n. 17 ja ilman valvontaa vapautuneilla n. 35.

Kuolleiden määrä on kohderyhmässä suuri. Valvonnassa vapautuneista on kuollut 7. Heistä 2 oli uusinut. Ilman valvontaa vapautuneista on kuollut 1.

1.1.2014 lakimuutoksen jälkeen on vapautunut 18 vankia ja vain yksi heistä ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa, hänkin tammikuussa 2014 (uusinut). Jäännösrangaistukset ovat olleet alle vuoden pituisia eivätkä muutkaan ehdonalaisen vapauden valvonnan kriteerit ole täyttyneet. Jos tarkastelee vankilassa tällä hetkellä olevien koko rangaistus -vankien (34) rangaistusaikapäätöksiä, ei ehdolliseen vapauteen valvonnassa ole vapautumassa lähivuosina kuin 1-2 vankia jäännösrangaistuksen pituuden perusteella ellei Helsingin hovioikeus vapauta 5/6:lla, jolloin osalla jäännösrangaistuksen pituudeksi voi jäädä yli vuosi. Valvotun koevapauden kautta on kuitenkin 1.1.2014 jälkeen vapautunut 6 vankia (1 uusinut) eli n. 33%, mutta ilman mitään valvontaa on vapautunut 11 vankia (2 uusinut).

Rikoksen uusimisen seurannan kannalta huomioitavaa lienee myös, että tällä reilun 10 vuoden otantavälillä 1.10.2006 – 8.3.2017 vapautuneista 41 vangista, 8 vankia eli noin 20 %, on vapautunut otantavälin viimeisen vuoden aikana, aikavälillä 29.1.2016 – 16.2.2017. Näistä kahdeksasta yksi on vapautunut valvotun koevapauden kautta ja muut ilman mitään valvontaa. Heistä kukaan ei ole otantavälillä syyllistynyt sellaisiin uusiin rikoksiin, joista seuraamus olisi tullut Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpantavaksi, mutta seuranta-aika on ainakin osalla vielä suhteellisen lyhyt. Jos tarkastellaan kaikkien otantavälillä uusiin rikoksiin syyllistyneiden (10/41) rikosten uusimisnopeutta vapautumisen jälkeen, on se alle kuukaudesta noin 1½ vuoteen.

Valvonta / ei valvontaa

Vapautunut valvotun koevapauden kautta ja/tai ehdonalaiseen vapauteen valvonnassa **21/ uusinut 5**

- valvottu koevapaus ja ehdonalainen vapaus valvonnassa **4 / uusinut 1**
    * vapautunut Helsingin hovioikeuden päätöksellä 3 / uusinut 0
        - kuollut 1
    * vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan ja määräosan muista 1 / uusinut 1
        - kuollut 1 / uusinut 1
- vain valvottu koevapaus **11 / uusinut 1**
    * vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan 1 / uusinut 0
    * vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan ja määräosan muista 10 / uusinut 0
        - kuollut 2
- vain ehdonalainen vapaus valvonnassa **6 / uusinut 3**
    * vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan ja määräosan muista 5 / uusinut 3
        - kuollut 2 / uusinut 1
    * vapautunut Tasavallan Presidentin armahduspäätöksellä 1 / uusinut 0
        - kuollut 1

Vapautunut ilman minkäänlaista valvontaa (ei valvottua koevapautta, ei valvottua ehdonalaista vapautta) **20 / uusinut 5**

* vapautunut Helsingin hovioikeuden päätöksellä 1 / uusinut 0
* vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan 11 / uusinut 3
    - vapautunut Niuvanniemen sairaalaan 3 / uusinut 0
* vapautunut suoritettuaan koko rangaistuksen kokonaan ja määräosan muista 9 / uusinut 2
    - vapautunut Niuvanniemen sairaalaan 1 / uusinut 0
    - kuollut 1

Anne Niinivaara
Suunnittelija
Rikosseuraamuslaitos
Hallinto- ja laillisuusvalvontayksikkö
Laillisuusvalvonta ja kansainvälinen täytäntöönpano -tehtäväalue
Puhelin: 050 401 8387
anne.m.niinivaara@om.fi